

Image not found

Danseurs (Dançaires) /Fichiers/fiches/medium/155345dan+aires_-_estivada_2015_02.jpg

La dança en Gasconha

20 - Arts - Musica e dança

Un pauc d'istòria

Après fòrças enquistas suu terrenh e recèrcas sus documents d'arquius, que sembla que las danças las mes ancianas e tanben las mes practicadas suu territori de Gasconha sian **las danças « en ronda »**.

A la fin deu siècle XIXau s'implantan un pauc pertot en Gasconha, damb fòrça succès, **danças damb figuras inspiradas de la contradança** (*country dance*) anglesa (arribada en França a la fin deu siècle XVIIau), coma lo congò o lo quadrilh en las Lanas.

Puish a la fin deu siècle XIXau qu'apareishen danças en cople, originàrias de país d'Euròpa divèrs : **pòlca, escotisha, redòva, masurcà, valsa, varsoviana**.

rondèu

Lo rondèu, aperat tanben « rond » dens lo parçan de Samatan, o branle en Haut Agenés, que veng de las rondas cantadas (caròlas, trescas...) comunas a l'Euròpa sancèra dempuish l'Antiquitat.

branlo

Lo branlo, especific au Bearn e au Bascoat. Dança en cadena, aubèrta o barrada, evoluant dens lo sens de las agulhas d'ua mostra, damb un nombre variable de dançaire-as : dempuish dus (en cèrtas fòrmas de branlos de la vath d'Aussau o de rondèus) dinca mantun-as (rondèus en cadena de las Lanas, quauques branlos bearnés...). La dança que se hè donc sus un cerc. Qu'ei constituida d'un desvelopament precís de pas, repetats autan de còps coma dura la musica ; evidentament, que i a un gran nombre de variantas sus un medish airau...

sauts

Los sauts, tanben específics au Bearn e au Bascoat, que serén danças directament derivadas de fòrmas de branles específics de la Renaishença.

borrèias

Divèrsas fòrmas de borrèias de 2 temps en Arièja, que serén gessidas d'un hons ancian de danças de 2 o 3 temps de qui l'airau capèra ua grana partida de França (Auvèrnhe, Lemosin, Berrí, Borbonnés).

En l'estat actuau de las recèrcas, las partidas de Gasconha qui an mantengut dinc'au miei deu siècle XXau ua practica « naturau » de la dança son essenciaument :

- **Lo Bearn** : vath d'Aussau, e tanben quauques vilatges de Baish-Bearn : parçan de Jurançon, Salias de Bearn, Sauvatèrra.
- **La Grana Lana** : lo Marsan
- **Arièja** : hautas vaths deu Coserans

Auèi

Après ua renavida de la practica de la dança e de la musica qualificadas de « tradicionaus » en las annadas 70 e 80, que i a avut ua multiplicacion de las ocasions de jogar la musica, de dançar, e tanben ua aumentacion importanta deu nombre de musicaires e dançaires.

Talhèrs, cors, estagis, encontres de tot escantilh son organizats per mantuas organizacions un pauc pertot en Gasconha coma en lòc mes, e un gran nombre de hèstas, hestenaus e manifestacions divèrs-as se debanan regularament. Aqui musicians e dançaires s'encontran, confrontant las lors practicas e analisis sus la musica e la dança.

Que i a tanben **escambis numerós entre musicaires « tradicionaus » e musicaires venguts d'autres corrents musicaus** (jazz, musicas improvisadas, ròck, musica classica o contemporanèu).

www.comdt.org

www.famdt.com

pedagogie.ac-toulouse.fr/langues-vivantes-32

www.cg32.fr (rubrique « Culture et patrimoine »)

Frisa cronologica

Frise

Image not found
https://www.go-to-the-future.eu/Fichiers/frises/11160220.danse_oc.png

Lexic

Congò

dança de figurás, executada lo mes sovent per 2 coples, e de qui se tròban mantuas variantas en Gasconha.
La dança qu'ei daubuns còps aperada Maria-Congòt, Marin-Congòt, Menuguet Congò, Maristingò...

Quadrilh

dança dab mantuas figuras consecutivas (lo mes sovent 5).

Questions

1. E pòdes trobar quauques exemples de danças en ronda citadas dens l'article ?
2. A quin periòde las danças en cople apareishen en Gasconha ? Balha quauques exemples.
3. De quin periòde de l'Istòria semblan d'arribar cèrtas danças ?
4. E contunhan auèi de practicar aqueras danças ditas « tradicionaus » ?
5. E son los pas tostems los medishs per tot lo monde, o lavetz se pòden trobar variacions per ua medisha dança ?
6. On se dança la borrèia ?

Activitats

1. Cercar sus gravaduras, pintruras, fotografias, tablèus... exemples de danças collectivas, en ronda o autas, e tanben porträits de dançairas o dançaires.
2. Que pòdes trobar endrets, ocasions d'aprénguer a dançar quauquas danças gasconas o tanben occitanas.
3. Pòdes tanben cercar d'autes exemples de danças « tradicionaus » d'autas regions o país.

Image not found

<https://www.go-to-the-future.eu/Modules/fiches/images/footer-pdf.png>

